

er Tale om Veje, til hvilke kun flere private ere berettigede. Vil det da ikke være naturligt at overlade til disse private selv, om de ville have Ændringer foretagne med Vejen, og da hvilke? Gør man det, saa har man i Loven af 14. April 1865, maaske med de smaa Ændringer, der kunde være Tale om, tilstrækkelig Hjemmel. Rejses det Spørgsmaal, om man skal gaa videre, og om man skal give Sogneraadet Ret til at gribe ind her, saa mødes disse Anskuelser eller kunne i alt Fald mødes med den Betragtning: hvad Nytte er det til at give Sogneraadet en Ret til at forlange, at den private Vej skal holdes saadan eller saadan med Hensyn til Spildevandsafledning eller med Hensyn til Vejbanens Vedligeholdelse, da dog de private berettigede kunne afspærre Vejen, saa at ingen andre end de kunne komme der. Holder man sig dette klart for Øje, saa kommer man let til den Slutning, at der ingen Grund er til at give Sogneraadet nogen Ret til at blande sig i dette Forhold; lad de private selv om det.

Imidlertid vil jeg give den ærede Forslagsstiller Ret i, at hvor logisk uangribeligt end dette Synspunkt kunde synes at være, saa har man ikke fastholdt det i vor Lovgivning hidtil, thi man har baade med Hensyn til København og Købstæderne og for en enkelt anden Kommunes Vedkommende, nemlig Frederiksbergs, gaaet videre, idet man ved forskellige ældre Lovbestemmelser har givet Kommunalbestyrelsen en Ret til at gribe ind, ogsaa overfor de Veje, hvortil kun flere private ere berettigede, ja, man er jo endog for rene Landkommuners Vedkommende i Loven af 11. Februar 1876 inde paa noget lignende, idet man gennem Sundhedsvedtægter kan fra Kommunalbestyrelsens Side gøre nogen Indflydelse gældende, inden en Vej bebygges, baade med Hensyn til Vejens Beskaffenhed og med Hensyn til Spildevandsafledning, saa jeg indrømmer, at man rent principielt vanskelig kan stille sig paa dette logiske Standpunkt: det kommer ikke det offentlige ved, de private kunne dog spærre alle andre ude fra det hele.

Jeg skal derfor heller ikke for mit Vedkommende afvise en Forhandling om at gaa videre i det Spor, som saaledes er indslaaet for mange Aar siden, og da undersøge, om der kunde være Grund til at udvide disse Regler til at omfatte Landkommunerne. Den ærede Forslagsstiller gaar ikke saa vidt, at han forlanger sine Regler indførte i alle Landkommuner, men kun i saadanne, hvor der er en købstad-

lignende Bebyggelse. Det er et noget vagt Udtryk, men det skal jeg ikke opholde mig videre ved. Imidlertid vil den ærede Forslagsstiller give mig Ret i, at der burde saa ogsaa siges i Lovforslaget, at det kun er den Del af Landkommunen, som er bebygget paa købstadlignende Maade, med Hensyn til hvilken de ny Regler kunne bringes i Anvendelse; det staar der imidlertid ikke noget om i Forslaget, men alle ville dog sikkert give mig Ret i, at saaledes bør Lovforslaget begrænses. Men selv om man begrænser det dertil, saa finder jeg unægtelig, at man gaar alt for vidt i den Ret, man her giver et Sogneraad. Man maa for det første ikke glemme, at hvis den private Vej er i meget daarlig Forfatning, og hvis der, idet man afser fra Afspærringsretten, er megen Færdsel paa denne Vej af andre Beboere i Kommunen, saa megen, at det virkelig kan siges at ligge i Kommunens Interesse, at der bliver en offentlig Vej at færdes ad paa det Sted, saa har man det i sin Magt allerede ifølge den bestaaende Lovgivning at naa dette ved ganske simpelt at overtage Vejen som offentlig. Det kan man gøre, men det holde Kommunerne ganske vist ikke af, thi saa skulle de selv betale Istandsættelsen; det er selvfølgelig nemmere at sige til de private: der er saa mange andre Beboere i Kommunen, der ere interesserede i at faa den Vej god, at vi — idet vi vente, at I ikke afspærre den — forlange at I gøre den i Stand. Det er meget nemmere, men derfor bør man dog ikke glemme, at Hovedformaalet kan allerede ved den bestaaende Lovgivning naas ved, at Vejen overtages som offentlig. Men lad mig nu ogsaa se bort fra det, lad mig gaa ud fra, i Tilslutning til Lovbestemmelserne for København og Købstæderne, at man ikke kan blive staaende ved det, men maa give Sogneraadene Ret til at gaa en Mellemvej, saa er det dog et stift Forlangende fra Sogneraadets Side, at det skal kunne kræve af de private vedligeholdelsespligtige, at de skulle bringe den Vej, her er Tale om, i en saadan Stand, som det hedder i § 1, at det staar „i passende Forhold til den Brug, der gøres af Vejen eller til Kommunens offentlige Veje“, og dette sidste udformes nærmere i § 5 saaledes, at det kan kræves, at Vejen skal „bringes paa Højde med andre private eller kommunale Veje i samme Kommune.“ Det er meget at forlange. Har altsaa en Kommune blot i Centrum af dens købstadlignende Bebyggelse en Stump Gade, der er asfalteret, skal man efter denne